

ONDERZOEK:
Deurne, Lakborslei 143

Voorliggend document is een:

Melding vooronderzoek	
Verslag van resultaten	+
Programma van Maatregelen	
©Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	

INHOUDSOPGAVE

1	Situering binnen het archeologietraject	3
2	Inhoud en opbouw van het document	4
3	Bijlagen.....	4
4	Administratieve fiche/Privacyfiche	5
4.1	Situering van het onderzoek	5
4.2	Projectcodes	7
4.3	Betrokken actoren	7
4.4	Bewaring van de data	8
5	Beschrijvend gedeelte.....	10
5.1	Gekarteerd landgebruik (2001)	10
5.2	Gekarteerde bodembedekking (2015).....	11
5.3	Ruimtelijke ordening	15
5.3.1	Gewestplan.....	15
5.3.2	RUP/PRUP/BPA ?	15
5.4	Beschrijving werken in de vergunningsaanvraag.....	16
5.5	Impact op het archeologietraject	17
5.6	Tussentijds besluit	19
6	Onderzoeksopdracht van de bureaustudie	20
6.1	Onderzoeksdoel.....	20
6.2	Methodiek	20
6.3	Personele inzet	20
6.4	Afwijkingen op de CGP	20
6.5	Randvoorwaarden.....	21
6.6	Tussentijds besluit	21
7	Huidige synthese en waardering	22
7.1	Synthese	22
7.1.1	(On)volledigheid van de dataset	22
7.1.2	Huidige dataset	22
7.1.3	Waardering van de archeologische site	23
7.1.4	Impact van de geplande werken	23
7.2	Vervolgtraject.....	24
7.2.1	Antwoord op de onderzoeksvragen	24
7.2.2	Afweging van de te nemen maatregelen	24
7.2.3	Bepaling van de te nemen maatregelen	25
7.2.4	Randvoorwaarden	25
8	Bibliografie	26
9	Lijst van figuren	27

1 Situering binnen het archeologietraject

HUIDIG ONDERZOEK	een archeologienota met beperkte samenstelling
ADVIES	Geen verder onderzoek

Het huidige onderzoek situeert zich binnen het archeologisch traject als volgt:

Regulier traject	Archeologienota	Bureauonderzoek	<<
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
	[REDACTED]	[REDACTED]	

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

DEEL 1	Administratieve fiche	+
DEEL 2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	+
DEEL 3	Onderzoeksopdracht: bureaustudie	+
DEEL 4	Onderzoeksopdracht: landschappelijke boringen	
DEEL 5	Onderzoeksopdracht: prospectie met ingreep in de bodem	
DEEL 6	Assessment van landschappelijke data	
DEEL 7	Assessment van aardkundige data	
DEEL 8	Assessment van historische data	
DEEL 9	Assessment van archeologische data	
DEEL 10	Synthese en waardering	+
DEEL 11	Omschrijving van de maatregelen	

3 Bijlagen

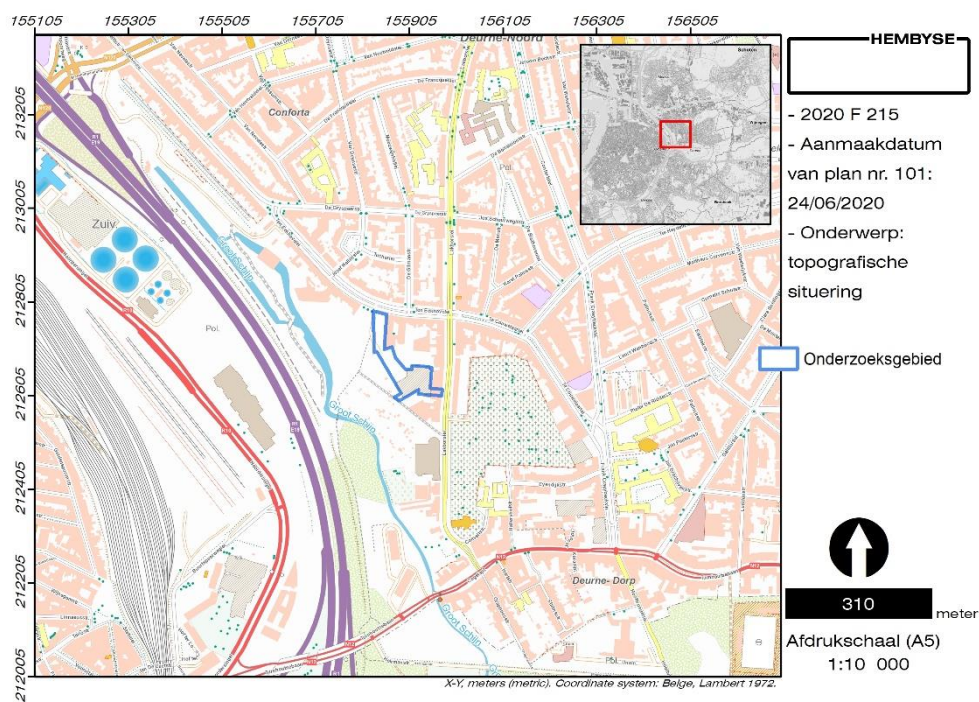
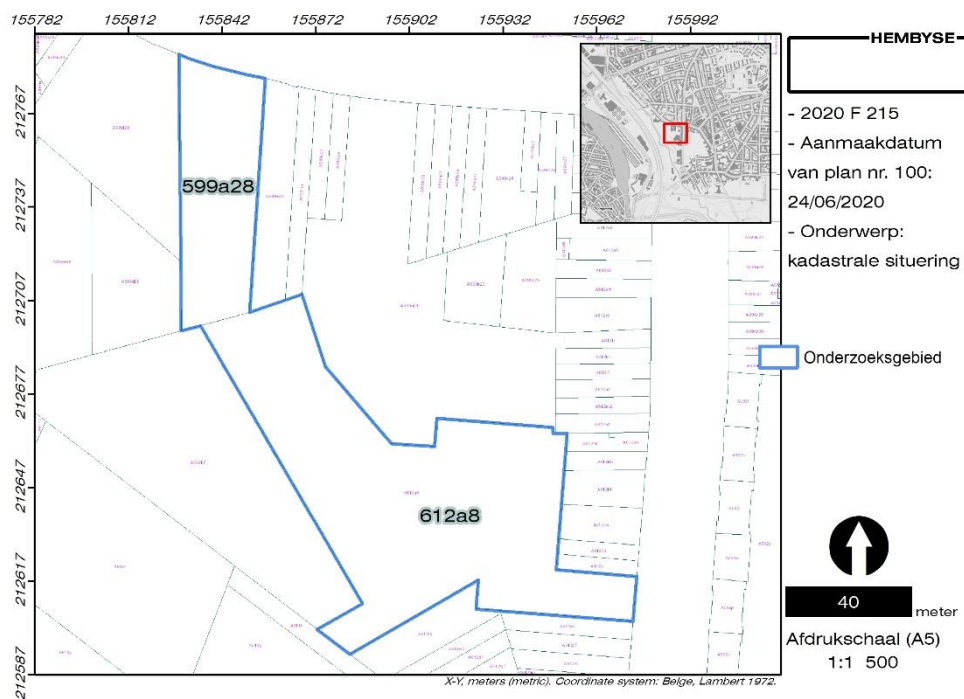
Het voorliggende document is voorzien van volgende bijlagen:

BIJLAGE 1	Inventaris (plannen)
BIJLAGE 2	Geplande toestand van het onderzoeksgebied: plannen, sneden, ruimtelijke visie, ...

4 Administratieve fiche/Privacyfiche

4.1 Situering van het onderzoek

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Antwerpen	
Deelgemeente	Deurne	
Straat en straatnummer	Lakborslei 143/ Ten Eekhovelei 45	
Kadastrale situering	Afdeling	3/Deurne
	Sectie	A
	Percelen	599a28; 612a8
Lambert 72-coördinaten	NW	X: 155828,436/ Y: 212786,27m
	ZO	X: 155973,84/ Y: 212603,999m
Oppervlakte	8474,599 m ²	0,84 ha
Oppervlakte bodemingreep	1041,491m ²	0,10 (21%)
Datum van toekenning van de opdracht	15 juni 2020	
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.	
	Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.	
Opgemaakt volgens CGP	Versie 4.0	
Duur van het onderzoek	3 werkdagen	
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)	[REDACTED]	

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart.

4.2 Projectcodes

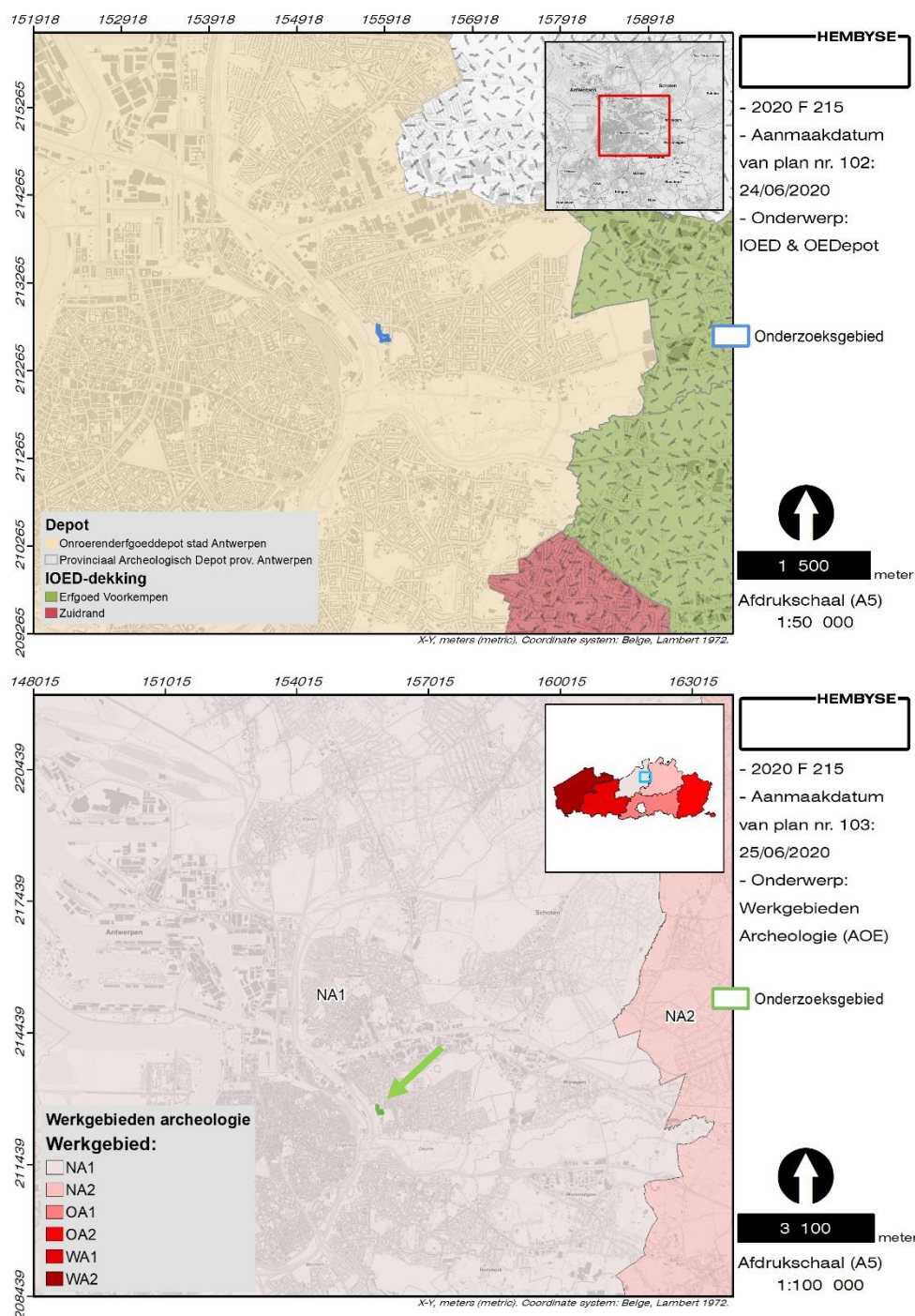
Bureaustudie	2020 F 215
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennde boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met ingreep in de bodem	n.v.t.
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsigle Hembyse bvba	DEU-LAK

4.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Geraadpleegde (regio)specialisten	Niet van toepassing.	
Initiatiefnemer (privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen	Verkaveling — van gronden

4.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2020
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	139
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2020. <i>Archeologienota met beperkte samenstelling voor de site Lakkorslei 143 te Deurne (Antwerpen),</i> Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 139, Gent.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■
Bewaring archeologisch ensemble	n.v.t.
Gebruiker van het archeologisch ensemble	n.v.t.
Bevoegde IOED	Geen IOED bevoegd
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	Onroerenderfgoeddepot stad Antwerpen

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en Onroerenderfgoeddepots. Onder: situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de "Werkgebieden Archeologie" van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

5 Beschrijvend gedeelte

5.1 Gekarteerd landgebruik (2001)

De huidige fysieke situatie van het onderzoeksgebied dient te worden onderzocht om het archeologietraject correct te bepalen. Met andere woorden: welke impact heeft het huidige bodemgebruik op het archeologietraject ?

Het onderzoeksgebied bevindt zich ten noordwesten van de dorpskern van Deurne, een deelgemeente van de stad Antwerpen (ten westen van het onderzoeksgebied). Het onderzoeksgebied maakt deel uit van de lintbebouwing langs de weg tussen het dorpscentrum ten zuidoosten enerzijds en het domein van het voormalige kasteel Lakbors in het noorden anderzijds.

Deze situatie kan gedeeltelijk worden afgelezen uit het gekarteerde landgebruik.

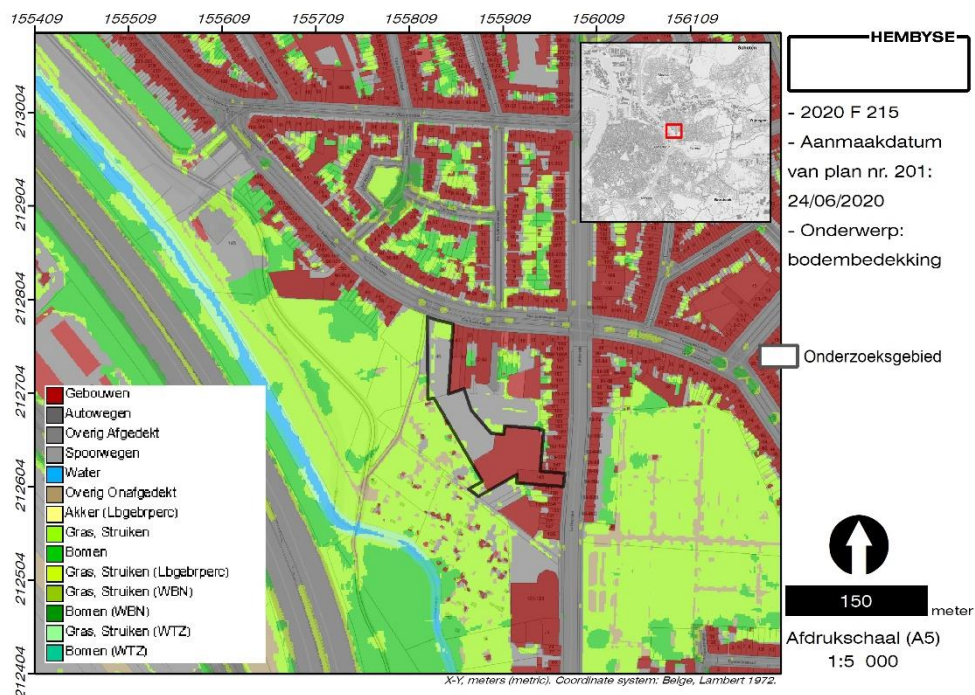
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.

Het onderzoeksgebied staat voor het grootste deel ingekleurd als 'andere bebouwing', wat overeenkomt op een situatie waarbij het grootste deel van het gebied door structuren wordt bedekt. Het zijn gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene oppervlakte en open bodem (tussen 30 en 80% is verhard). Deze kartering verwijst naar het bestaande winkelcomplex (Jumbo) en loodsen in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied, voorzien van een ruime parking in het centrale en noordelijke deel van het onderzoeksgebied. Dit centrale deel staat nochtans gekarteerd als een zone voor 'akkerbouw', wat teruggebracht kan worden tot het heden verdwenen rurale landschap alvorens stadsuitbreiding noodzakelijk was.

Het bodemgebruiksbestand werd opgemaakt in 2001 en het hoeft dan ook niet te verwonderen dat de weergegeven situatie teruggaat tot een oudere situatie voorafgaand aan de verdere uitbouw van de huidige infrastructuur. Voor het huidige uitzicht van het onderzoeksgebied dient dan ook de bodembedekkingskaart bekeken te worden.

5.2 Gekarteerde bodembedekking (2015)

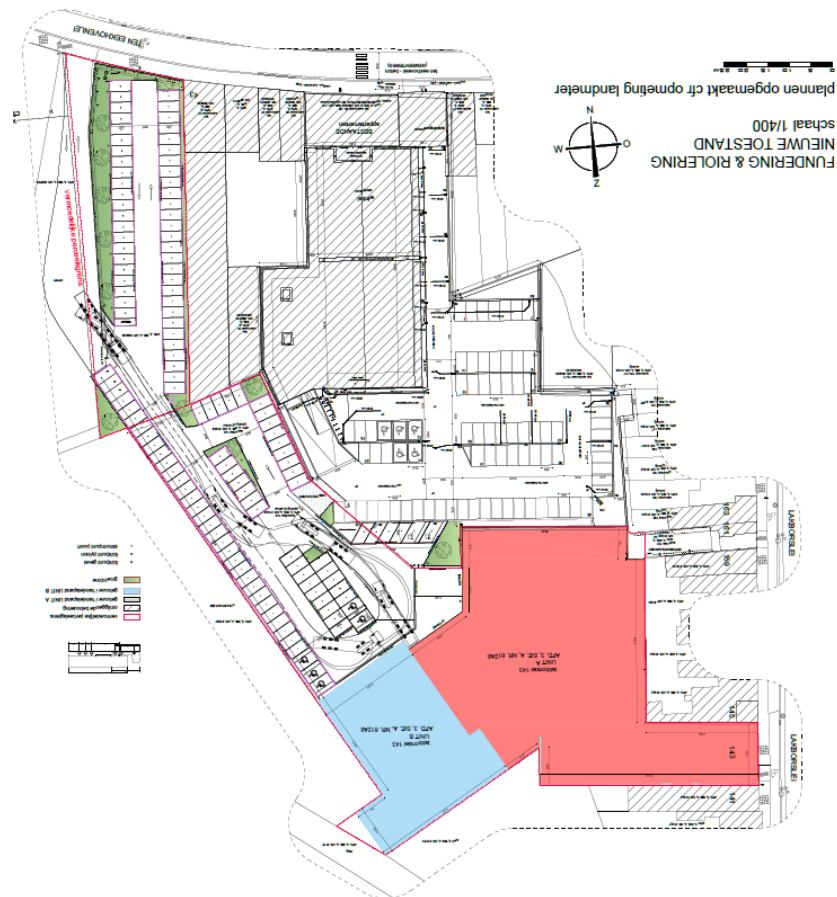
Op de bodembedekkingskaart is de 21^e-eeuwse situatie grafisch weergegeven, weliswaar op een meer gedetailleerde en bijgevolg meer accurate manier.

Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand.

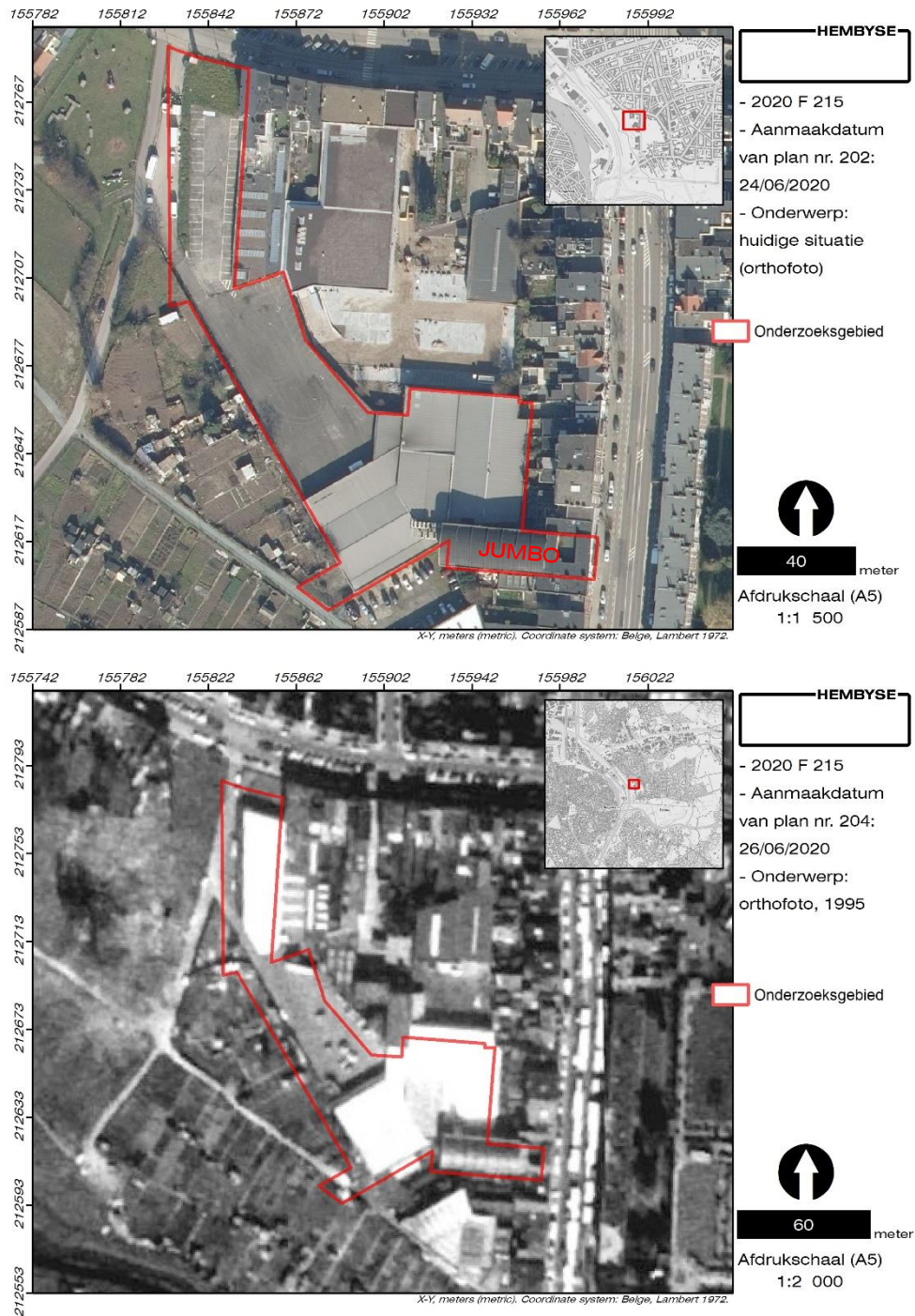
Het zuidoostelijke deel van het onderzoeksgebied, nabij de Lakborslei, staat gekarteerd als 'gebouwen'. Het betreft van oost naar west het bestaande winkelcomplex waarin een Jumbo gevestigd is, een achterliggende (te regulariseren) laad- en loskade en tot slot een (te slopen) loods.

Het centrale en noordelijke deel van het onderzoeksgebied staan nagenoeg volledig gekarteerd als 'overig afgedekt', een verwijzing naar de bestaande (te regulariseren) parking die via de Ten Eekhovewei 45 in het noorden toegankelijk is. Rondom deze parking bevinden zich enkele kleinere groenzones met gras en struiken.

Figuur 5. Inplantingsplan geplande toestand met de Jumbo en bijhorende loskade in het rood en de nieuw te bouwen loods in het blauw.

Op de meest recent orthofoto van het gebied is zichtbaar dat de zuidelijke helft van het onderzoeksgebied volledig bebouwd is en dat het centrale en noordelijke deel volledig verhard is.

Figuur 6. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de meest recente orthofoto (boven) en de orthofoto uit 1995 (onder).

De bebouwing bestaat uit drie duidelijk aflijnbare fasen:

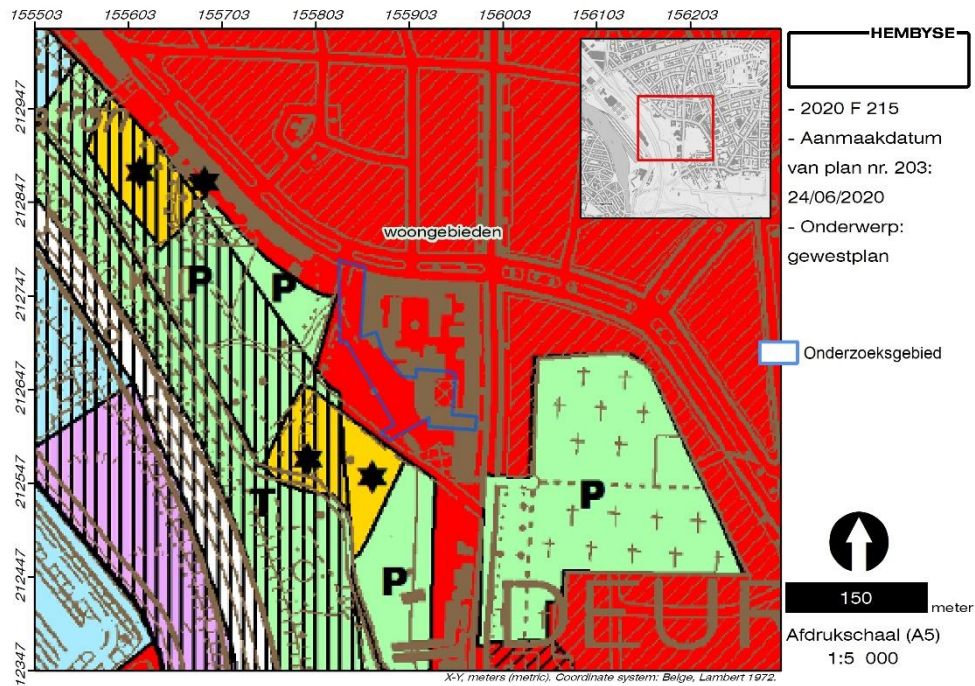
- 1945-1969: de bouw van de loodsen van de huidige Jumbo in het zuidoosten van het onderzoeksgebied, met een toegang vanuit de Lakborslei en een parkinggedeelte in het centrale deel
- 1983: een westelijke uitbreiding van dit magazijn¹
- 1995: nieuwe loods in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied (heden parking)
- 2005 afbraak van deze noordelijke loods, behoud van vloerverharding als parkinggedeelte
- 2019-2020: laad- en loskade tussen beide magazijnen in functie van inrichting Jumbo-complex
- 2020-2021: sloop van het westelijke magazijn & nieuwbouw met uitbreiding in noordelijke en westelijke richting (= huidige bouwaanvraag). Tevens heeft de huidige parking ook het voortuintje aan de Ten Eekhoveweg 45 ingenomen als extra parkings.

¹ Zie bijlage voor de inplantingsplannen uit de bouwaanvraag uit 1983, met dank aan de opdrachtgever.

5.3 Ruimtelijke ordening

5.3.1 Gewestplan

Het onderzoeksgebied valt binnen het origineel gewestplan 'Antwerpen' dat dateert uit 1979. Hierbinnen wordt het onderzoeksgebied gekarteerd als 'woongebied'.

Figuur 7. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan.

Het Gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat van kracht is op die plekken waar het niet vervangen werd door een nieuwer plan. De meest recente gewestplannen dateren van het jaar 2000.

5.3.2 RUP/PRUP/BPA ?

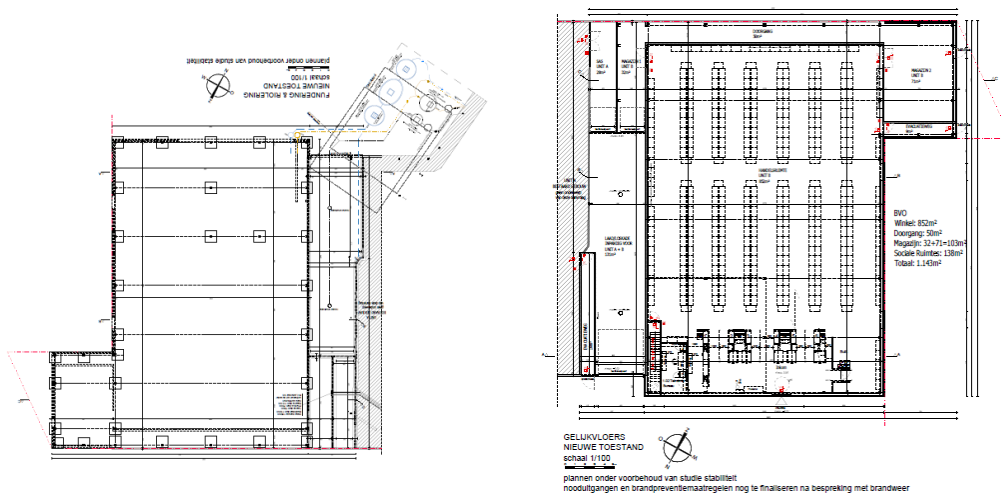
Het digitaal beschikbare gewestplan is echter enkel geschikt voor een gebruik op middenschalig niveau. In het verleden werden gemeentelijke bestemmingsplannen aangemaakt om het gewestplan te verfijnen. Deze bijzondere plannen van aanleg (BPA) blijven echter beperkt tot enkele kernzones. Hierna zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plaatsen gewijzigd door de opmaak van "ruimtelijke uitvoeringsplannen" (RUP). Voor het grootstedelijk gebied Antwerpen werd in 2008 een RUP opgesteld, maar dit behelst geen wijziging voor het huidige onderzoeksgebied. Het gewestplan uit 1979 is bijgevolg nog steeds van toepassing. Binnen het kader van deze bestemming wenst de initiatiefnemer een deel van de bestaande gebouwen te slopen en een nieuw winkelcomplex op te richten. Tevens wordt de regularisatie aangevraagd van het parkinggedeelte enerzijds, en van de laad- en loskade tussen het winkelcomplex van de Jumbo en het te slopen

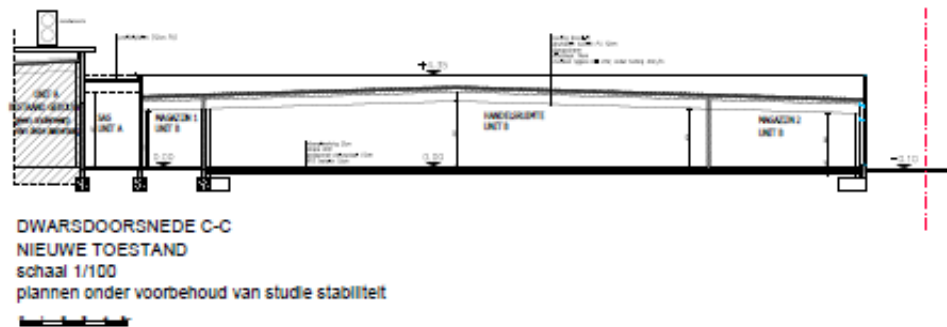
magazijn anderzijds. Het parkinggedeelte is reeds als dusdanig in gebruik sinds het einde van de 20^e eeuw. De laad- en loskade werd zeer recent vernieuwd in het kader van de opening van het nieuwe Jumbo-complex, die plaatsvond op 24 juni jongstleden. Bijgevolg dient een regularisatie aangevraagd te worden, en deze wordt mee opgenomen in de huidige omgevingsaanvraag voor de sloop en nieuwbouw van het zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied. Deze nieuwe aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen valt onder het huidige Onroerenderfgoeddecreet, waardoor op basis van de perceelsoppervlakte en oppervlakte der bodemingreep een archeologienota vereist is.

5.4 Beschrijving werken in de vergunningsaanvraag

De werkzaamheden waarvoor heden een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, omvatten:

- Sloop van het bestaande magazijn in het zuidwesten van het onderzoeksgebied
- Nieuwbouw van een winkelcomplex met magazijn op dezelfde locatie, met een uitbreiding van 2 meter breed aan de noordelijke gevel en een aanbouw in de zuidwestelijke hoek
- Het regulariseren van de laad- en loskade
- Regulariseren van het parkinggedeelte

Figuur 8. Boven: inplantingsplan nieuwe loods (fundering en gelijkvloers). Onder: snede ter hoogte van de aanbouw in de zuidwestelijke hoek. .

Het onderzoeksgebied bevindt zich **buiten een vastgestelde archeologische zone**; de perceelsoppervlakte bedraagt meer dan 3000m² en de geplande bodemingreep bedraagt meer dan 1000m². Het betreft een privaatrechtelijke aanvrager en het onderzoeksgebied heeft een **oppervlakte van circa 0,84 ha**. Deze omgevingsaanleg omvat:

- Het regulariseren van een laadkade en een parkinggedeelte
- De sloop van een bestaand magazijn
- De nieuwbouw van een winkelcomplex

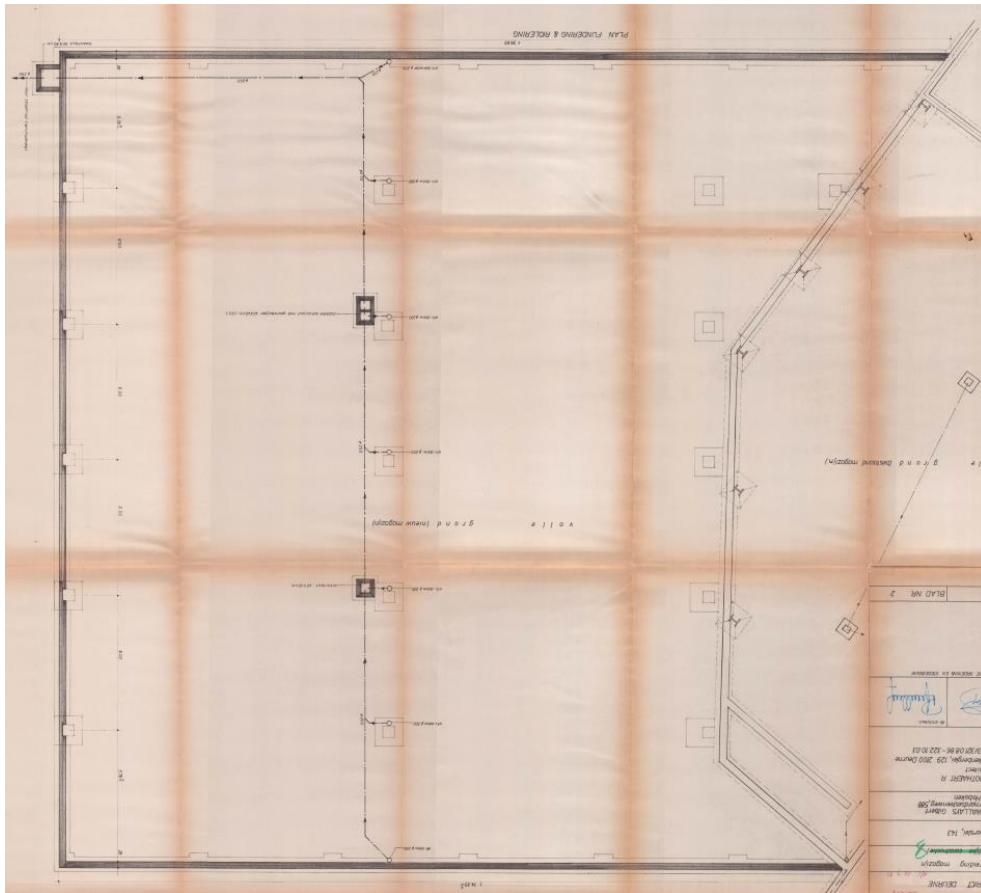
Deze geplande werken maken de opmaak van een archeologienota, die deel uitmaakt van de omgevingsvergunning, noodzakelijk.

Voor meer details en sneden van de geplande toestand wordt naar de **bijlage van dit dossier** verwezen.

5.5 Impact op het archeologietraject

Er kan redelijkerwijs verondersteld worden dat de bestaande infrastructuur een nefaste impact heeft gehad op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed. Eerder historisch en archeologisch onderzoek op dergelijke sites heeft reeds aangetoond dat de kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sporen en structuren onder dergelijke infrastructuur², zo goed als nihil is. Immers, het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied is reeds volledig bebouwd, waarbij de te slopen loods gebouwd is op funderingszolen, die een hoge dichtheid aan verstoring met zich meebrengen, ondanks hun onderlinge afstand. Bovendien moet ook rekening gehouden worden met de nefaste impact van aanleg sleuven voor septische putten en nutsleidingen.

² Dit geldt voor "landelijke contexten". Voor "stedelijke contexten", met potentieel op ophogingslagen en puinpakketten, is dit natuurlijk anders.

Figuur 9. Funderings- en rioleringsplan van de te slopen loods uit 1983.

De impact van dergelijke constructies werd reeds vastgesteld in boringen op de voormalige weverij Francar³ te Deerlijk (West-Vlaanderen), alsook tijdens een archeologische prospectie aan de Nieuwstraat⁴ te Machelen (Vlaams-Brabant). Bij dit laatste onderzoek werd vastgesteld dat de voormalige fabrieksgebouwen op het terrein een dermate grote impact gehad hebben op de natuurlijke bodemopbouw dat hierbij geen archeologische sporen meer zijn bewaard. Ook te Waregem-Goossensite⁵ werd in boringen vastgesteld dat ten minste voor de verharding alle teelaarde is verwijderd en deze over een diepte van 50 centimeter vervangen is door steenslag, schraalbeton en beton/asfalt. Het moet worden benadrukt dat voor het aanleggen van een wegenis of een verharding nagenoeg altijd de teelaarde wordt verwijderd en dat dit een danige impact heeft op de bodem en het bodemarchief. De kans op het aantreffen van archeologische sporen en structuren, die in dergelijke “landelijke contexten” vlak onder de teelaarde bewaard zijn, vermindert daarmee drastisch. Dit houdt nog geen rekening met de impact van de

³ De Smaele & Pieters, 2018a.

⁴ De Smaele e.a., 2011.

⁵ De Smaele & Pieters, 2018b.

funderingszolen, die dieper zijn uitgegraven en waarvan de spreiding over het hele terrein gaat.

Daarenboven dient te Lakborslei opgemerkt te worden dat de geplande werken in deze zone nagenoeg geen bijkomende bodemingreep veroorzaken, dan de reeds bestaande. In eerste instantie is er sprake van een gelijkaardige fundering, waarbij de nieuwe loods zal opgericht worden op funderingszolen. Ten tweede is er slechts sprake van beperkte uitbreidingen, met name een uitbreiding van 48,6m² ter hoogte van de noordelijke gevel en een uitbreiding van 88,6m² ter hoogte van de zuidwestelijke hoek van de loods.

Binnen het overgrote deel van het onderzoeksgebied (87,72%) van het onderzoeksgebied worden **geen bodemingrepen** gepland. In dat opzicht kan dan ook gesteld worden dat de confrontatie tussen de bestaande en de “geplande” toestand geen data oplevert. Die grondwerken zijn uitgevoerd, de bouw is reeds voor 87% gerealiseerd en de archeologienota heeft heden tot doel het vervolledigen van het vergunningsdossier.

Op basis van deze gegevens kan redelijkerwijs verondersteld worden dat er binnen het huidige onderzoeksgebied geen reële kans is op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sites. **Het archeologisch kennispotentieel van het deel van het onderzoeksgebied dat reeds ontwikkeld is, is immers onherroepelijk verloren gegaan. Dit doorslaggevende aspect leidt tot de vaststelling dat de huidige onderzoeksopdracht bestaat uit het opstellen van een archeologienota met beperkte samenstelling**, waarin het doorslaggevende aspect dat met aantoonbare zekerheid aantoonst dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is besproken wordt. Dit is conform de vigerende *Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren*”, versie 4.0, §12.5.3.3.

19

5.6 Tussentijds besluit

Op basis van de bestaande toestand van onderzoeksgebied, waarbij is vastgesteld dat:

- de geplande toestand en de bestaande toestand binnen het grootste deel van het onderzoeksgebied identiek zijn en dat de vergunningsaanvraag waarbinnen de archeologienota kadert tot doel heeft de bestaande structuren te regulariseren;
- en dat de geplande werkzaamheden slechts een klein deel van het onderzoeksgebied (12%) behelzen, waarbij de bodemingreep niet dieper reikt dan de reeds gekende verstoringen én waarbij slechts sprake is van een zeer beperkte uitbreiding (1,61% van het onderzoeksgebied)

bestaat het archeologietraject voorafgaand aan het bekomen van een omgevingsvergunning uit een archeologienota “met een beperkte samenstelling”.

6 Onderzoeksopdracht van de bureaustudie

6.1 Onderzoeksdoel

De huidige onderzoeksopdracht bestaat uit een bureaustudie met een beperkte samenstelling om te bepalen wat het doorslaggevende aspect is dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is.

Hierbij moeten de volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

- *Wat is de huidige situatie van de site ?*
- *Wat is het doorslaggevend aspect dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is ?*

6.2 Methodiek

Om de huidige onderzoeksopdracht te volbrengen en een correcte inschatting te maken van het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed en kennispotentieel binnen het onderzoeksgebied, worden bestaande en publiek beschikbare bronnen geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Dit leidt tot de voorwaardelijkheidsverklaring dat het onderzoek niet exhaustief is en een specifiek doel voor ogen houdt. Daarvoor worden historisch kaart- en fotomateriaal geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Alle grondplannen zijn opgemaakt en verwerkt in het cartografisch projectiesysteem Lambert 1972, de basis voor de Belgische topografische kaarten sinds 1972 (tevens conform de CGP).

Aangezien de opmaak van de archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet, is de bureaustudie voor de archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt conform de vigerende “*Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren*”, versie 4.0.

6.3 Personele inzet

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd door erkende archeologen van Hembyse Archeologie, namelijk:

- Hadewijch Pieters (erkend archeoloog, assistent-aardkundige)
- Bart De Smaele (erkend archeoloog, assistent-aardkundige)

Alle geloofsbrieven zijn aantoonbaar via CV.

6.4 Afwijkingen op de CGP

Alle afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk, de geldende wettelijke basis voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek in Vlaanderen, moeten worden gemeld en gemotiveerd.

In het Verslag van Resultaten zijn er geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk. In het Programma van Maatregelen voor dit onderzoeksgebied (cf. Deel 10, Synthese en waardering) worden geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk voorzien.

6.5 Randvoorwaarden

Er zijn geen specifieke randvoorwaarden van toepassing.

Zolang er geen uitsluitel gegeven kan worden aangaande de aan- of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied, dient het volledige onderzoeksgebied als een archeologische site beschouwd te worden. Concreet betekent dit dat er tot de bekrachtiging van de archeologienota of nota geen bodemingrepen mogen plaatsvinden teneinde het eventueel aanwezige archeologisch bodemarchief niet te vernietigen.

6.6 Tussentijds besluit

Het archeologisch onderzoek ter hoogte van de Lakborslei 143 te Deurne (Antwerpen), bestaat uit een bureauonderzoek voor een archeologienota met een beperkte samenstelling.

Het huidige (bureau)onderzoek wordt uitgevoerd door gekwalificeerd personeel en conform de Code van Goede Praktijk, versie 4.0.

7 Huidige synthese en waardering

7.1 Synthese

7.1.1 (On)volledigheid van de dataset

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen (het slopen van een loods, nieuwbouw van een winkelcomplex en regulariseren van de bestaande parking en laadkade).

Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een **bureaustudie voor een archeologienota met beperkte samenstelling**.

Het bureauonderzoek kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend
- reeds bebouwde zones zijn in kaart gebracht
- er is een inzicht verworven in de geplande werken binnen het projectgebied waardoor de potentiële impact op het bodemarchief duidelijk is geworden

Het vooronderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een archeologisch overzicht van het onderzoeksgebied te schetsen en om op basis van de gegenereerde dataset gepaste maatregelen –enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

7.1.2 Huidige dataset

Op basis van een confrontatie tussen de bestaande toestand en de geplande toestand binnen het onderzoeksgebied, kan men besluiten dat het gebied ooit een akkerland is geweest, dat is opgenomen in het stedelijk weefsel. Daarbij werd aanvankelijk bebouwing opgericht langsheen de Lakborslei. Later werd het bestaande complex uitgebreid in westelijke richting en werd aldus de volledige zuidelijke zone van het onderzoeksgebied volgebouwd. Het centrale en noordelijke deel van het onderzoeksgebied zijn steeds in gebruik geweest als bebouwing en parkinggedeelte, voorzien van een verharding. Naar aanleiding van de herwaardering van de site werd in eerste instantie het oudste winkelcomplex gerenoveerd, waarbij een laad- en loskade werd opgericht, die beide winkelcomplexen kan voorzien. De huidige bouwaanvraag betreft het regulariseren van deze laad- en loskade, alsook van het parkinggedeelte. Daarenboven wordt voorzien in de sloop van het westelijke winkelcomplex om op dezelfde plaats een nieuw complex op te richten.

Doordat de huidige vergunningsaanvraag enerzijds tot doel heeft de bestaande toestand te regulariseren, en anderzijds betrekking heeft op werkzaamheden

waarbij de bestaande en de geplande toestand nagenoeg dezelfde zijn, zijn de **toekomstige bodemingrepen zéér beperkt in oppervlakte (slechts 1,6% !)**, alsook tot reeds verstoorde bodems. Op basis hiervan kan met zekerheid worden gesteld dat er geen archeologische sporen en structuren meer aanwezig zijn.

7.1.3 Waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten kan dus worden gesteld dat:

- De site is sinds het einde van de 20^e eeuw bebouwd met verschillende magazijnen en gebouwen voor winkelcomplexen. De rest van het onderzoeksgebied bestaat uit een verhard parkinggedeelte. De verstoring van het bodemarchief is totaal.
- Er zijn nagenoeg geen nieuwe bodemingrepen gepland: deze blijven beperkt in omvang, alsook tot reeds gekende verstoringen. Daarenboven heeft het huidige vergunningsdossier en de huidige archeologienota met beperkte samenstelling de regularisatie van de bestaande toestand tot doel.

Op basis van deze data kan dus worden gesteld dat de kans op de aanwezigheid van goed bewaarde archeologische sporen en structuren nihil is. Bijgevolg kan worden besloten dat het archeologisch kennisvermeerderingspotentieel van de site, op basis van de bestaande en geplande toestand, onbestaande is.

23

7.1.4 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het projectgebied, kan worden gesteld dat de geplande werken bestaan uit

- Het regulariseren van de laad- en loskade en van het parkinggedeelte
- Het slopen van een magazijn en nieuwbouw van een winkelcomplex op dezelfde locatie

Er wordt uitgegaan van een reeds integraal verstoorde bodem binnen de bebouwde zone. Daarbinnen is de kans op het aantreffen van archeologische sporen nihil.

Op basis hiervan kan worden besloten dat geen verdere maatregelen voor het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren genomen dienen te worden, i.e. vrijgave van het terrein.

7.2 Vervolgtraject

7.2.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het onderzoek is een aantal onderzoeksvragen gesteld, die onderliggend kader vormen voor de opzet van het onderzoek.

Bureauonderzoek:

- *Wat is de algemene historie van de site?*

Het grootste deel van het onderzoeksgebied was tot het midden van de 20^e eeuw een akkerland, waarna het tot heden is uitgebouwd tot een winkelcomplex met bijhorende parkingzone. Dergelijke werken zijn nefast voor ondiep bewaarde archeologische sporen en structuren.

- *Wat is het doorslaggevende aspect dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is?*

Het feit de bestaande en de geplande toestand zo goed als identiek zijn, i.e. de geplande toestand bestaat reeds meerdere decennia, met uitzondering van de laad- en loskade en de geplande sloop en nieuwbouw op dezelfde locatie. In het kader van dat laatste is een vergunningsaanvraag noodzakelijk waarbij tevens de bestaande toestand binnen de rest van het onderzoeksgebied geregulariseerd wordt. Bijgevolg kan gesteld worden dat alle archeologische sporen en structuren, indien deze aanwezig waren, volledig zijn vernield.

- *Is vervolgonderzoek noodzakelijk?*

Er is geen verder onderzoek noodzakelijk.

24

7.2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele onderzoeksmethodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject is een bureauonderzoek met beperkte samenstelling uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

<i>Soort onderzoek</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Nuttig</i>	<i>Schadelijk</i>	<i>Noodzakelijk</i>	<i>Evaluatie</i>
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Niet noodzakelijk, er is voldoende data beschikbaar.
Geofysisch onderzoek	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Veldkartering	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.

<i>Soort onderzoek</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Nuttig</i>	<i>Schadelijk</i>	<i>Noodzakelijk</i>	<i>Evaluatie</i>
Landschappelijke boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De huidige kennis van de bodem biedt geen onderzoeksvragen voor landschappelijke boringen.
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De huidige kennis van de bodem biedt geen onderzoeksvragen voor landschappelijke boringen.
Proefsleuven	NEE	NEE	NEE	NEE	Er zijn geen aanwijzingen meer voor een bewaard bodemarchief. De bodembedekking laat dit niet toe.
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie van het reeds gevolgde archeologietraject, kan worden gesteld dat er geen verdere maatregelen dienen te worden genomen (zie §*Randvoorwaarden*).

7.2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Niet van toepassing, er dienen geen maatregelen te worden genomen.

In deze optiek is het uittekenen van het vervolgtraject niet noodzakelijk en het omschrijven van gedetailleerde maatregelen is niet noodzakelijk.

25

7.2.4 Randvoorwaarden

Op basis van de beschikbare data kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologische resten die een potentieel op kenniswinst herbergen, onbestaand is. Er wordt geen verder onderzoek geadviseerd en het opnemen van randvoorwaarden bij de omgevingsvergunning is niet noodzakelijk.

Na het bekomen van de omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerken is de melding van archeologische toevalsvondsten wettelijk verplicht (artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

8 Bibliografie

Naslagwerken

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Smaele B. & Pieters H., 2018a. *Archeologienota naar aanleiding van de ontwikkeling van de Francarsite te Deerlijk*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 66, Gent.

De Smaele B. & Pieters H., 2018b. *Archeologienota naar aanleiding van de herinrichting van een bedrijventerrein op de voormalige Goossenssite te Waregem*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 64, Gent.

De Smaele B., Pieters H. & Verdegem S., 2011. *Archeologisch vooronderzoek te Machelen-Nieuwstraat*, Archeo Rapport 8, ADEDE, Gent.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

<http://uurl.kbr.be>

<https://www.cartesius.be/>

http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

<https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>

9 Lijst van figuren

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart.	6
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en Onroerendergoeddepots. Onder: situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de "Werkgebieden Archeologie" van het Agentschap Onroerend Erfgoed.....	9
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.	10
Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand.	11
Figuur 5. Inplantingsplan geplande toestand met de Jumbo en bijhorende loskade in het rood en de nieuw te bouwen loods in het blauw.....	12
Figuur 6. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de meest recente orthofoto (boven) en de orthofoto uit 1995 (onder).	13
Figuur 7. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan.	15
Figuur 8. Boven: inplantingsplan nieuwe loods (fundering en gelijkvloers). Onder: snede ter hoogte van de aanbouw in de zuidwestelijke hoek.	17
Figuur 9. Funderings- en rioleringsplan van de te slopen loods uit 1983.	18

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bv.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

